

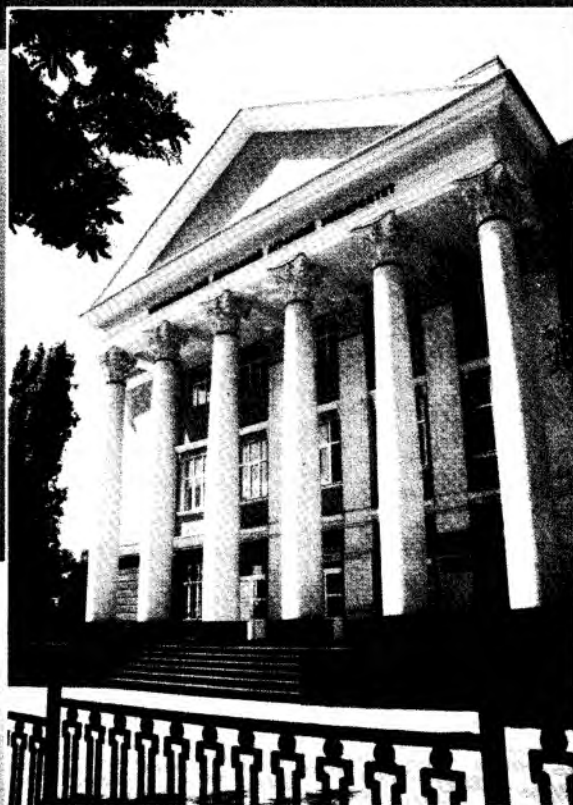
UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ

№2
ЛЮТИЙ
2012

№2
FEBRUARY
2012

ЛІТОПИС ПОДІЙ, ОСОБИСТОСТІ, ІДЕЇ, АНАЛІТИКА Й ДОСЛІДЖЕННЯ

CHRONICLES, PERSONS & IDEAS, ANALYSIS & RESEARCHES

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БІЗНЕС
МІКО
О
ВНО
УНІВЕРСИТЕТ

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF MYKOLAYIV STATE AGRARIAN
UNIVERSITY AS THE EFFECTIVE INTEGRATION OF AGRICULTURE
EDUCATION, SCIENCE AND INDUSTRY

... до успіху праці.
... державний аграрний
... разом з його квалі-
... сільськогосподарського
... державного
... Миколаївської державної
... 2012 році Миколаївського

... вденного регіону

... форми навчання
... реалізує себе роз-
... ступеневої освіти.
... і молоді, до-
... іаліст, бакалавр,
... ідвиження

... тільки фахівця ви-
... тної особистості.
... заслужений діяч
... Нціональної
... відділення
... Шибанін.

... задачі та студенти
... вувати все те нове,
... безцінний скарб
... новість, любов до

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ МДАУ

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

В'ячеслав ШЕБАНІН

ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНИЙ УНІВЕРСИТЕТ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СТВОРЕННЯ

Іван ЧЕРВЕН, Марина КАРЕБА

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МИКОЛАЇВСЬКОМУ РЕГІОНІ,
ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Наталія СІРЕНКО, Інна БАРИШЕВСЬКА

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Олена ШЕБАНІНА, Марина ДОМАСКІНА

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ РОСЛИННИЦТВА
ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Людмила ЄВЧУК

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЯВИЩА КОНКУРЕНЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ
КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Лариса МАРМУЛЬ, Ольга ЛУГОВА

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Олена КОТИКОВА

СТІЙКИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Алла БУРКОВСЬКА, Іван БУРКОВСЬКИЙ

ІНВЕСТИВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
МИКОЛАЇВЩИНИ ПОТРЕБУЄ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Ольга ВИШНЕВСЬКА, Ольга ЛІТВАК

ВІДТВОРЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

Тетяна ПОРУДЕЄВА

ЗАПАСИ І БАЛАНС ГУМУСУ ЯК КРИТЕРІЇ ВАРТІСНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Тетяна СТРОЙКО, Ірина ЛЕСІК

РЕГІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ОВОЧІВ

Ірина ЗОЛОТИХ

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Ірина БАНЄВА

РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АДАПТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ
В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Оксана БЕЛЕВЯТ, Юлія ЧЕБАН

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ СТАНУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ
ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Ірина СИНЯВСЬКА

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ
З МЕТОЮ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Катерина ЧУЖМИР

ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛА

Володимир ЛАГОДІЄНКО, Олена БОДНАР

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЕЛА НА РІВЕНЬ ЖИТТЯ
СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ РЕГІОНУ

Ірина ГОНЧАРЕНКО, Тетяна МОРОЗ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В'ячеслав КЛОЧАН, Ніна КОСТАНЕВИЧ

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТА

Ганна КУЛЕШОВА

НАССР – СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ірина САВАРИНА

СТАН ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН
У ГОСПОДАРСЬКИХ ФОРМУВАННЯХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ. СИСТЕМА ОБЛІКУ

В АПК ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Анатолій ПШЕНИЧЕНКО, Тетяна ПІСОЧЕНКО

ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Марина ДУБІНІНА

РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ
АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

Алла УЖВА, Алла КОСТЫРКО

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ
НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Наталія ШАРАТА, Олена КУНАШЕНКО, Дарія ЛУК'ЯНЕНКО

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

4 RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE
OF ECONOMICS AND MANAGEMENT OF MSAU

INNOVATIVE- INVESTMENT ACTIVITY

Vyacheslav SHEBANIN

INNOVATION-ORIENTED UNIVERSITY:
THEORY AND PRACTICE OF CREATING

Ivan CHERVEN, Maryna KAREBA

INVESTMENT ACTIVITIES' DEVELOPMENT IN MYKOLAYIV REGION,
PROBLEMS AND BASIC DIRECTIONS OF THEIR SOLUTION

Natalya SIRENKO, Inna BARYSHEVS'KA

STRATEGIC MANAGEMENT'S FEATURES
OF THE AGRARIAN ENTERPRISES' DEVELOPMENT

Olena SHEBANINA, Maryna DOMASKINA

OPTIMIZATION THE PLANT-GROWING'S INDUSTRIAL RESOURCES
OF FARM ENTERPRISES

Lyudmyla YEVCHUK

PHENOMENON OF COMPETITION'S CONTEMPORARY PARADIGM
AND FORMATION THE COMPETITIVE ADVANTAGES
BY AGRICULTURAL MANUFACTURERS

Larysa MARMUL', Olga LUGOVA

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ECONOMIC POTENTIAL'S EVALUATION
OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISES

Olena KOTKOVA

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL LAND TENURE:
METHODOLOGICAL ASPECT

Alla BURKOV'S'KA, Ivan BURKOV'S'KY

THE AGRICULTURAL ENTERPRISES' INVESTMENT OF MYKOLAYIV REGION
REQUIRES THE IMPROVEMENT

Olga VYSHNEVS'KA, Olga LITVAK

RESOURCE POTENTIAL'S REPRODUCTION
OF THE REGION'S ECONOMY'S AGRARIAN SECTOR

Tetyana PORUDEYEVA

HUMUS' RESERVES AND BALANCE AS THE CRITERIA
OF EQUITY EVALUATION OF AGRICULTURAL LANDS

Tetyana STROYKO, Iryna LESIK

REGIONAL TENDENCIES OF VEGETABLES' PRODUCING DEVELOPMENT

Iryna ZOLOTYKH

INNOVATIVE DEVELOPMENT'S PROBLEMS
OF THE FOOD PROCESSING INDUSTRY

Iryna BANYEVA

THE ROLE AND APPLICATION PECULIARITIES OF ADAPTIVE MODELING
IN THE MANAGEMENT PROCESS OF AGRARIAN ENTERPRISES' RESOURCE

Oksana BELEVYAT, Yuliya CHEBAN

METHODOLOGICAL APPROACHES TO EVALUATION
THE FARM ENTERPRISE'S TECHNOLOGICAL BASIS

Iryna SYNYAVS'KA

ENSURING A FAVOURABLE INVESTMENT ENVIRONMENT IN UKRAINE WITH
THE PURPOSE OF INNOVATIVE AGRARIAN ECONOMY'S DEVELOPMENT

Kateryna CHUZHMYR

THE VENTURE FINANCING OF INNOVATIVE ACTIVITY
IN AGRARIAN SECTOR

RURAL AREAS DEVELOPMENT AND SOCIAL SPHERE OF VILLAGE

Volodymyr LAGODIYENKO, Olena BODNAR

SOCIAL AND ECONOMIC VILLAGE'S DEVELOPMENT'S INFLUENCE
ON THE LIVING STANDARDS OF THE REGION

Iryna GONCHARENKO, Tetyana MOROZ

SOCIAL AND ECONOMIC STATE
OF MYKOLAYIV REGION'S RURAL POPULATION

Vyacheslav KLOCHAN, Nina KOSTANEVYCH

WORKING EFFICIENCY AND ITS PAYMENT

Hanna KULESHOVA

HACCP AS A COMPONENT OF MANAGEMENT
THE QUALITY OF AGRARIAN ENTERPRISES' PRODUCTION

Iryna SAVARINA

THE STATE OF RENTAL RELATIONS
AT THE MYKOLAYIV'S REGION FARMS

FOREIGN ECONOMIC RELATIONS, ACCOUNTING SYSTEM IN

AGRIBUSINESS AND FOREIGN EXPERIENCE

IN EDUCATION DEVELOPMENT

Anatoly PSHENYCHENKO, Tetyana PISOCHENKO

THE FOREIGN TRADE OPERATIONS AT THE MYKOLAYIV REGION
AGRARIAN ENTERPRISES

Maryna DUBININA

THE REGULATION OF TRANSACTION CHARGES
OF ECONOMY'S AGRARIAN SECTOR

Alla UZHVA, Alla KOSTYRKO

CONCEPTUAL REGULATIONS OF REALIZATION THE CONTROLLING SYSTEM
AT THE AGRICULTURAL ENTERPRISES

Nataliya SHARATA, Olena KUNASHENKO, Dariya LUK'YANENKO

BOLOGNA PROCESS' IMPLEMENTATION IN UKRAINE

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ INNOVATIVE DEVELOPMENT'S PROBLEMS OF THE FOOD PROCESSING INDUSTRY

Ірина ЗОЛОТИХ,
кандидат економічних наук,
Миколаївський державний
аграрний університет

Iryna ZOLOTYKH,
PhD Economics
Mykolayiv State
Agrarian University

На сьогодні однією з важливих умов стійкого розвитку харчової промисловості є розробка і здійснення ефективної інноваційної політики, головною метою якої – впровадження нових технологій, винаходів, форм управління виробництвом і організацією праці, заснованих на досягненні науково-технічного прогресу.

Мета статті – з'ясування причин, що стримують інноваційний розвиток вітчизняних підприємств харчової промисловості.

Основною проблемою модернізації вітчизняних підприємств є постійний дефіцит фінансових ресурсів. Як відомо, основні джерела інновацій – це амортизаційний фонд, прибуток підприємства, кошти місцевих бюджетів, кредитні комерційні структури, кошти позабюджетних спеціальних фондів, зарубіжні джерела фінансування тощо. На практиці вітчизняні підприємства постійно відчувають нестачу коштів для здійснення інноваційної діяльності.

За даними статистичної звітності Миколаївської області, обсяги фінансування інновацій у 2009 році становили 20969,1 тис. грн., а в 2008 – 35832,0 тис. грн., тобто скоротилися на 41,5%. Зокрема, частка підприємств, які займаються інноваційною діяльністю в галузі, дуже мала, вона сягає лише 11,3% від їх загальної кількості. Джерелами фінансування на сьогодні є лише власні ресурси підприємств, фінансування інноваційних проектів з боку місцевого і державного бюджетів практично відсутні. За 2008-2009 роки підприємства харчової промисловості виконували інноваційні роботи за рахунок власних коштів, лише одне підприємство – за рахунок державного бюджету.

Досвід розвинених країн вказує на те, що в умовах ринкової економіки держава бере безпосередню участь в організації інноваційної діяльності. У багатьох зарубіжних країнах тривалий час функціонують спеціальні державні служби щодо освоєння науки і техніки в сільському господарстві під назвою «Agricultural Extension Service». У США, наприклад, діє багаторівнева державна система впровадження досягнень науки в сільське господарство, що передбачає поширення сільськогосподарських знань. Багатолітній досвід США і ЄС щодо освоєння інновацій є досить повчальним для розвитку харчової промисловості нашої країни. Провівши його детальний і всебічний аналіз, можна сформулювати такі основні принципи ефективного використання інновацій:

□ зацікавленість держави у впровадженні інновацій, відборі досягнень НТП, технологічному прогресі як ключових і системоутворюючих чинників, що впливають на рівень розвитку промисловості;

□ законодавчо закріплена економічна й політична підтримка інновацій з боку уряду.

Цілком обґрунтовано провідні фахівці посилаються на той факт, що впровадження передових інновацій всіма учасниками ринку розглядається як один з дієвих способів підвищення конкурентоспроможності галузі, досягнення й підтримки на належному рівні відповідних економічних показників. У результаті освоєння нововведень у харчовій промисловості має підвищуватися

продуктивність праці і, як наслідок, відбудеться нарощування найважливіших економічних показників галузі в цілому.

Одним із чинників, що стримують інноваційний процес на підприємствах, є нестача кваліфікованих кадрів робітників і фахівців, спроможних розробляти нові якісні продукти і технології.

Випускники вищих навчальних закладів мають досить глибокі теоретичні знання, але не є достатньо компетентними стосовно питань передових досягнень і розробок, не готові до практичної інноваційної діяльності.

Проблемою інноваційної діяльності можуть стати труднощі, пов'язані з реалізацією нової продукції. Вирішенню цієї проблеми може допомогти, наприклад, створення спеціальних магазинів якісної інноваційної харчової продукції (функціональні продукти: заморожений хліб, що допікається безпосередньо перед продажем; продукти для літніх людей, для спортсменів тощо) [1].

Можна вказати на ще одну причину, яка гальмує інноваційну діяльність – це відсутність сировини відповідної якості. Ця проблема пов'язана з агропромисловим комплексом у цілому, який у свою чергу теж потребує подолання власних труднощів. Вирішення такого питання можливе лише за умов активного втручання держави, створення необхідних умов для здійснення інвестицій та інновацій в АПК.

У питаннях забезпечення продовольчої безпеки важливу роль відіграє не лише виробництво самих харчових продуктів. Не менш важливим є виробництво сучасного харчового устаткування, без якого неможливі ні випуск нових видів продукції, ні застосування нових технологій. Устаткування в основному імпортується з Китаю, Німеччини, Франції, Австрії, Фінляндії. Відсутність вітчизняного виробництва сучасного устаткування для харчової промисловості призвела до того, що харчові підприємства, які бажають придбати дороге устаткування, не можуть це зробити належним чином. Вирішення цього важливого завдання залежить також від відродження вітчизняного виробництва харчового устаткування. Це можна зробити двома шляхами. Перший – кардинальний, але більш складний – виробництво, засноване на власних дослідженнях і розробках. Другий – найменш складний – купівля ліцензій за кордоном. Другий шлях відродження виробництва, на відміну від першого, лише частково відповідає державному завданню – переходу на інноваційний шлях розвитку.

Визначені труднощі, які гальмують інноваційну діяльність, і перераховані способи їх подолання вказують на те, що необхідно створити в країні таку модель активізації інноваційної діяльності, яка відповідала б державній політиці та зважала б на специфіку галузі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мишина, М.К. Генномодифицированные продукты питания: настоящее или будущее? // М.К.Мишина; О.Е.Костылева // Стандарты и качество. – 2007. – №1. – С.28-29.

Проаналізовано стан інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості. Вивчено практику зарубіжних країн в інноваційній сфері, визначено основні напрями з освоєння досягнень науки і техніки на підприємствах даної галузі.

The state of innovative activity of food industry enterprises is analysed. The foreign countries' practice is studied in an innovative sphere and the basic directions of science and technic achievements' mastering are determined in enterprises of given field.